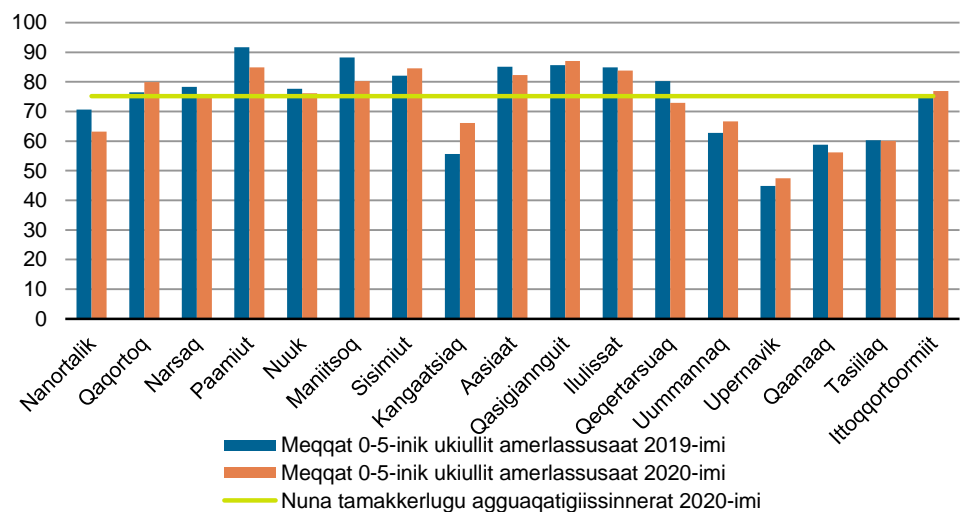

2020-mi atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutit, kommunini kisitsisit pingaarnerit

2020-mi atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutit

2020 qaammat januaarimi pisortat atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutaanni meeqqat 3.672-it allatsissimapput, taakkunannga meeqqat 0-inik ukiullit 188-it, 1-2-nik ukiullit 1.392-it, 3-5-inik ukiullit 2.079-it aammalu meeqqat arfinilinnik amerlanernilluunniit ukiullit 13-it. Taamaasilluni meeqqat 0-5-inik ukiullit tamakkerlutik 75,2 procentii atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini allatsissimapput. Amerlassusit kisinneqarnerisa takutippaat meeqqat atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini allatsissimasut agguaqatigiissinnerat, innuttaasuni meeqqat tamakkerlutik amerlassusaannut naleqqiullugu.

Titartagaq 1. Meeqqat atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini allatsissimasut amerlassusaat, kommunit aammalu immikkoortortaqarfiit malillugit

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/OFNUKN1>

Amerlassutsimut kisitsinnermi meeqqat atualinnginnermi ulluunerani neqeroortini allatsissimasut 0-5-inik ukiullit aammalu 6-inik ukiullit ataasiakkaat tamakkerlugit ilaatinneqarput. Innuttaasuni meeqqat 0-5-inik ukiulinnut naatsorsorneqarput, 6-inik ukiullit ataasiakkaat allatsissimasut ilanngullugit.

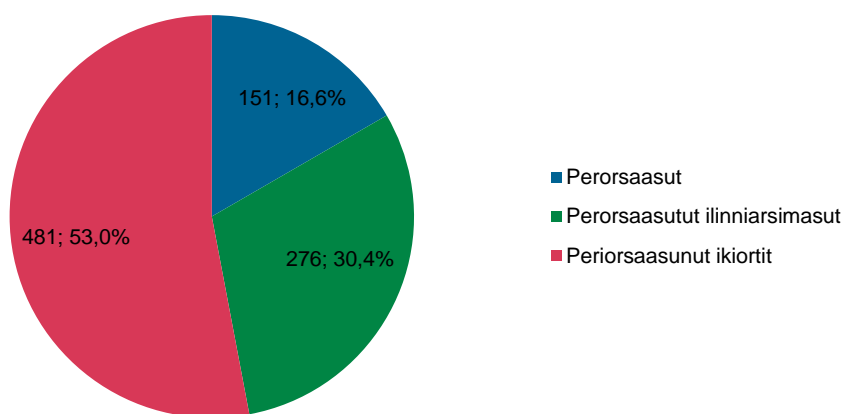
Pisortat atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutaanni sulisut

2020-mi pisortat atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutaanni piffissaq tamakkerlugu sulisutut atorfillit 1.147-usimapput. Atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini sulisut tamakkerlutik arnanik

sulisoqakkajunnerupput, 2020-milu arnat piffissaq tamakkerlugu sulisut 1.107-iusimapput angutillu piffissaq tamakkerlugu sulisut 43-usimallutik.

Paaqqinnittarfinni sulisut eqimattanut tallimanut agguaassimapput: Pisortanut, perorsaasunut, perorsaanermi ilinniarsimasunut, perorsaasunut ikiortinut aammalu igaffimmi eqqiaanermilu sulisunut. Pisortat aammalu igaffimmi eqqiaanermilu sulisut tapersersuisutut/ikorfartuisutut sulisunik taaneqarsinnaasut sulisut tamakkerlutik 20,8 procentiinik annertussuseqarput. Perorsaasut, perorsaasutut ilinniarsimasut aammalu perorsaasunut ikiortit tamarmik meeqqanut paaqqinnittutut sulisunik (meeqkerisutut) naatsorsorneqarput. 2020-imi meeqkerisut 16,6 procentii perorsaapput, 30,4 procentii perorsaanermik ilinniarsimasuullutik aammalu 53,0 procentii perorsaasunut ikiortiullutik.

Titartagaq 2. 2020-imi meeqqanut paaqqinninnermik sulisut, amerlassusaat aammalu procentinngorlugu agguaqatigiissinnerat

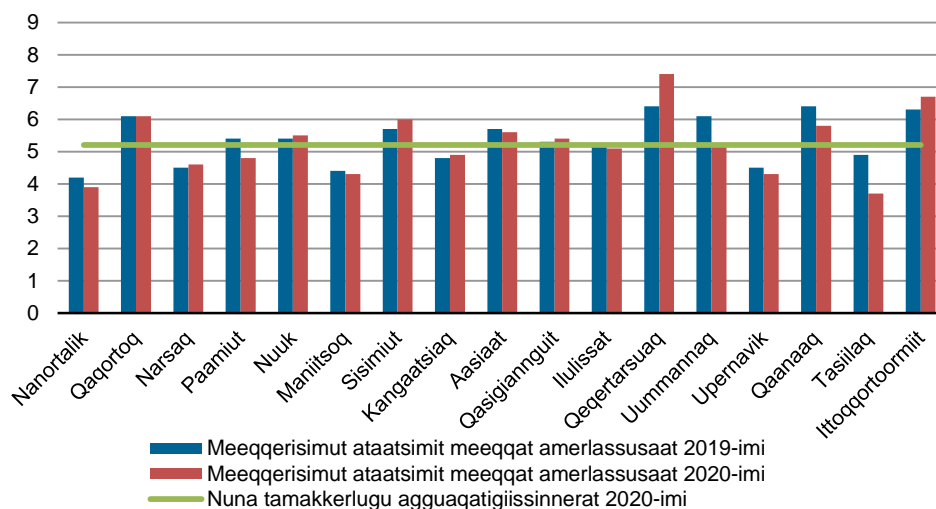

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/OFNUKN1>

Meeqqat meeqkerisumut ataatsimut amerlassusaat

Meeqqat ukiuini agguataarsimasuni assigiinngitsuni sanilliunnarlugit aammalu meeqqat meeqqamut paaqqinnittumut ataatsimut kisinniarlugit meeqqat amerlassusiisa uuttuutaannik kisitsisoqarpoq. Periaatsip immikkoortuani taaguut annertunerusumik nassuiarneqarpoq. Tunngaviusorli tassaavoq meeraaqqerivimmiiittoq ataaseq 1,67-inik meeqqat amerlassusaannut uuttuuteqartoq, meeqkerivimmiorlu ataaseq aamma meeqqat amerlassusaannut 1-imik uuttuuteqarluni. 2020-mi nuna tamakkerlugu meeqqat amerlassusiisa uuttuutaat meeqkerisumut ataatsimut agguaqatigiissillugu 5,2-usimavoq. Meeqqat meeqkerisumut ataatsimut amerlassusaannut meeqqat sulisullu akornanni pissutsit apequtaasarput, assersuutigalugu amerlassusaannut kisitsit annikippat meeqqat ikinnerunerannik imaluunniit sulisut amerlanerunerannik peqquteqarsinnaavoq.

Titartagaq 3. Atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini meeqqerisumut ataatsimut meeqqat amerlassusiisa uuttuutaat, kommunit aammalu immikkoortortaqarfiit malillugit

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/OFNUKN1>

Meeqqanut sulisunullu naatsorsuutit tamakkerlugit

Tabel 1-imi meeqqat amerlassusaat ukiuinut tulleriaarlugit aammalu piffissaq tamakkerlugu sulisut suliaqarfinnut kommuninullu immikkoortiterlugit naatsorsorneqarput. Taamatutaaq kisitsisaataasivimmi immikkoortortaqarfik, neqeroorutiniittut aammalu najugaq malillugit naatsorsuutit takuneqarsinnaapput.

Tabel 1. 2020-mi meeqqat ukiuinut tulleriaarneri aammalu sulisut, kommunit malillugit

	Katillugit	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommuniar	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommuniar
Meeqqat ulluunerani neqeroorutiniittut tamakkerlutik	3.672	394	1.446	691	478	663
Meeqqat 0 ukiullit	188	14	65	51	30	28
Meeqqat 1-2-nik ukiullit	1.392	158	548	268	170	248
Meeqqat 3-5-nik ukiullit	2.079	221	831	369	274	384
Meeqqat 6-inik ukiullit qummullu	13	1	2	3	4	3
Pisortat	70	10	22	16	9	13
Perorsaasut	151	17	63	26	13	33
Perorsaasutut ilinniarsimasut	276	44	96	54	36	46
Perorsaasunut ikiortit	481	38	200	91	61	91
Igaffimmi eqqiaanermilu sulisut	168	24	59	22	25	38
Piffissaq tamakkerlugu sulisut	1.147	133	441	208	144	221
Meeqqat amerlassusaasa uuttuutaat	4.725	509	1.855	904	611	847
Perorsaasut meeqqanut paaqqinninnermi (pct.)	16,7	17,5	17,6	15,0	11,5	19,3
Meeqqat meeqqerisumut ataatsimut amerlassusaat	5,2	5,1	5,2	5,3	5,6	5,0
Meeqqat 0-5-inut allatsissimasut amerlassusaat (pct.)	75,2	74,3	74,2	83,3	78,7	68,6
Ulluunerani neqeroorutiniittut	165	18	53	34	22	38

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/OFNUKN1>

Periaaseq

Pisortat atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutaat (ulluunerani neqeroorutit) uani naatsorsorneqartut tassaapput meeraaqqeriviit, meeqqeriviit, tamakkiisumik paaqqinnittarfiit, ullukkut paaqqinnittarfiit aammalu ullormut paaqqinnittarfiit sullissiviusut. Paasissutissat pisortat atuareernermi paaqqinnittarfiinut, imaluunniit atuarfiup avataani ullukkut meeqqanut paaqqinnittarfinnut allanut tunngasut paasissutissani ilaatinneqanngillat. Naatsorsuutinittaaq ilaatinneqanngillat atualinnginnermi inissiisaarfiit namminersortut imaluunniit ullukkut paaqqinnittarfiit namminerisamik ingerlatat kommunit aqqissuussaanngitsut. Naatsorsuutini piffissaq kisitsiviusoq qaammat januaarimi pivoq.

Ulluunerani neqeroorutit kisitsisai pingaernerit najoqqutat taaneqartut tunuliaqutaralugit naatsorsorneqarput:

- Pisortat ulluunerani neqeroorutaanni kommunit allaffissornikkut ingerlatsiviannit Winformatik-imit meeqqat allatsissimasut nalunaarsuutaat
- Naatsorsueqqissaartarfiup pisortat suliffeqarfiutaanni atorfilinnut nalunaarsuiffianit
- Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuiffianit
- Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfimmit igaffimmi eqqiaanermilu sulisut pillugit paasissutissaataannit

Meeqqat

Meeqqat ulluunerani neqeroorutini pineqartut ukiunut tulleriaanut 0-2-nik ukiulinnut, 3-5-inut ukiulinnut aammalu 6-inik ukiullit utoqqaanernullu agguanneqarput. Meeraaqqerivinniit meeqqerivinnut nuunneq nalinginnaasumik pisarpoq meeqqat pingasunit ukioqaleraangata. Taamaattumik meeqqat 0-2-nik ukiullit meeraaqqerivinniittutut naatsorsorneqarput meeqqallu pingasunik ukioqalereersimasut meeqqerivinniittutut naatsorsorneqarlutik.

Meeqqat amerlanerit tamakkiisumik meeraaqqerivimmiunut meeqqerivimmiunullu paaqqinnittarfinniikkajunnerusarput, meeqqalli inini immikkoortuniissinnaasarlutik. Paaqqinnittarfinni assigiinngitsuni sulisunik atuinerit sanilliunniarlugit meeqqat amerlassusiisa uuttuutaannut taajuut pilersinneqarpoq.

Meeqqat amerlassusiisa uuttuutaat meeraaqqerivinni sulisut kisinneqarneri nalinginnaasumik meeqqerivinni sulisut kisinneqarnerinit annertunerunerata matussuserpaa. Meeqqat amerlassusiisa uuttuutaannut kisitsinnermi atualinnginnermi ukiulinnut perorsaanikkut ineriartuutaasussamik meeqqanut neqeroorummut inatsisiliussaq tunngavigineqarpoq. Uanilu aalajangiunneqarpoq meeraaqqerivinni sulisut kisinneqarnerat minnerpaaq meeqqamut ataatsimut 1,67-inik amerlatigisunik meeqqerivinni sulisut kisinneqarnerinit annertunerussasoq.

Paaqqinnittarfik pingasunik meeraaqqerivimmiuutilik aammalu marlunnik meeqqerivimmiuutilik tassa: Meeraaqqerivimmiut pingasut*1, 67 meeraaqqerivimmiut meeqqat amerlassusiinut/uuttuutaannut ataatsimut + meeqqerivimmiut marluk *1 meeqqerivimmioq meeqqat amerlassusiinut/uuttuutaannut ataatsimut = meeqqat amerlassusaat/uuttuutaat arfineq marluk

Sulisut

Ulluunerani neqeroorutini sulisut ukiumoortumik piffissaq tamakkerlugu sulisutut naatsorsugaapput (piffissaq tamakkerlugu atorfilittut). Sulisullu eqimattanut tallimanut agguaanneqarput; pisortanut, perorsaasunut, perorsaanermi ilinniarsimasunut, perorsaasunut ikiortinut aammalu igaffimmi eqqiaanermilu sulisunut. Perorsaanermik ilinniarsimasuni pineqarput ilinniakkat sivikinnerusut perorsaanernik imaqartut soorlu meeqqanut ikiortit imaluunniit inunnut isumaginninnermi aammalu peqqissaanermi ikiortit.

Ulluunerani neqeroorutit kisitsisaasa pingaarnerit kisinneqarnerini naatsorsuutigineqarpoq perorsaasut, perorsaanermik ilinniarsimasut aammalu perorsaasunut ikiortit suliaat pingaarneq tassaasoq meeqqanik paaqqinninneq. Pineqartullu sulisut eqimattakkaarnerini meeqqanik paaqqinnittutut sulisunik naatsorsuutini taaneqarput. Pisortat aammalu igaffimmi eqqiaanermilu sulisut meeqqanik paaqqutarinninnerunngitsumik suliaqartutut naatsorsuutigineqarput. Ulluunerani neqeroorutini sulisut naatsorsorneqarnerini meeqqanut atualinnginnermi ukiulinnut perorsaanermi ineriartuutaasussamik neqeroorutit inatsit malinneqarpoq.

Sulisunik eqimattakkaarineq ilinniarsimanermut atorfiullu nassuiarneqarneranut pisortat akissarsialeriviannit paasissutissat tunuliaqutaralugit pivoq. Ilinniarsimanngitsut atorfinnut eqimattakkuutaarlugit agguaanniarlugit sulisunut meeqqanut paaqqinninnermik suliaqanngitsunut, soorlu igaffimmiunut, eqqiaasunut allanullu ilassutit paasissutissanik kommuninut aallernissaq pisariaqarsimavoq.

Tabel 1. Atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini sulisut eqimattakkaarneri

Tapersersuisutut/ikorfartuisutut sulisut	Meeqqanik paaqqinninnermik sulisut
Pisortat Meeqquerivinni pisortat Meeraaqqerivinni pisortat Igaffimmi sulisut il.il. Eqqiaanermi sulisut Allaffimmi sulisut Ilinniartut	Perorsaasut Perorsaasutut piginnaasallit Pædagogassistentit Socialassistentit Isumaginninnermi ikiortit Peqqinnissamut ikiortit Ullukkut paaqqinnittartut Perorsaanermi ikiortit Sulisut ilinniarsimangitsut

Kisitsisit pingaarnerit

Perorsaasut meeqqanut paaqqinninnermi sulisutut agguaqatigiissinnerat
Sulisut agguaqatigiissinnerini tamakkiisumik meeqqanik paaqqinninnermik suliaqartunit naleqqiullugit perorsaanermik ilinniarsimasutut taaneqarput.

Meeqqat amerlassusiisa uuttuutaat meeqqanut paaqqinninnermik sulisunut naleqqiullugit

Meeqqat amerlassusiisa uuttuutaattut meeqqanut paaqqinninnermik sulisunut agguaallugit taaneqarput. Kisitsineq ulluunerani neqeroorutit assigiinngitsut akornanni sulisut meeqqallu amerlassusiisa katitigaanerisa sanilliunneqarsinnaanissaa pillugu suliarineqarpoq.

Meeqqat 0-5-inut ukiullit ulluunerani neqeroorutini allatsissimasut amerlassusaat

Pisortat ulluunerani neqeroorutaanni meeqqat allatsissimasut ukiup naalernerani innuttaasuni meeqqanut 0-5-inut ukiulinnut naleqqiullugit agguaqatigiissinnerannik taaneqarpoq. Kisitsinermi meeqqat ukiui apeqqutaatinnagit atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini allatsissimasut tamakkerlugit ilaatinneqarput. Kisitsinermilu meeqqat atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini qaammat januaarimi allatsissimasut aammalu meeqqat arfinilinnik amerlanernilluunniit ukiullit ilaatinneqarput.

Misissuineq aammalu kukkunernut pissutaasut

Atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini meeqqat sulisullu agguaaneri kontomit naatsorsuuseriviusumit kommunit naatsorsuuserivianninngaanneersumit atit aammalu paaqqinniffimmi imaluunniit ulluunerani neqeroorutini atit malinneqarput.

Meeqqat inuttut normui eqqortuunersut misissorneqarput, aammalu meeqqat allatsissimasut marloriaammik allaqqanersut misissorneqarput. Marloraammik allatsissimasut ilaatinneqanngillat.

Sumiiffiup imaluunniit paaqqinnittarfiup ulluuneraniluunniit neqeroorutip atia eqqortuunersoq misissorneqarpoq.

Paaqqinnittarfiit sulisoqarnikkut nalunaarsuinikullu tamakkiisumik paaqqinnittarfittut ingerlasut amerlapput, meeqqat meraaqqerivimmiutut imaluunniit meeqqerivimmiutut allatsissimagaluartut. Uanilu naatsorsuineri paaqqinnittarfiit taamaattut tamakkiisumik paaqqinnittarfittut ataatsimoortinneqarput.

Meeqqat ulluunerani neqeroorutini allatsissimasut amerlassusaannut kisitsineri meeqqat inuit allattorsimaffianni paaqqinnittarfimmi allatsissimanera najugarisami pineqartumiinnersoq misissorneqarpoq. Annertunngitsumik inunnik nalunaarsuiffimmi sumiiffimmut aammalu atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutit sumiiffianut paasissutissani kukkunerimik nikingassuteqartoqarpoq. Kukkusumik nikingassut maannamut missiliorlugu 1-1,5 procenti annertuumik malunnaateqanngitsumik isigineqarpoq. Nikingasoqartillugu ulluunerani neqeroorut pineqartoq pingaarnertut paasissutissiisuvoq.

Atualinnginnermi paaqqinnittarfiit namminerisamik pigineqartut naatsorsuutini ilaatinneqanngillat. Naatsorsueqqissaartarfiulli atualinnginnermi paaqqinnittarfiit pingasut namminerisamik pigineqarlutik ingerlanneqartut 2014-imi, 2015-imi, 2016-imi, 2017-imi, 2018-imilu, 2019-imilu, 2020-imilu Nuummi inissisimasut ilisimaarai. Taakku tamakkerlutik meeqqanik 60-80-inik allatsissimasuuteqarput. Nuna tamakkerlugu paaqqinniffiit namminerisamik pigineqartut meerartai naatsorsuutini ilaagaluarpata ulluunerani neqeroorutit amerlassusaannik kisitsineq missiliorlugu 1 procentpointinik annertunerussagaluarpog.

Ukiut eqimattakkaarnerini 0-5-inik ukiullit amerlassusaannut kisitsineri meeqqat 0-inik ukiullit suli meeraaqqerivimmiinnissamut ukiunik angusaqarsimangitsut kisitsineri ilaatinneqarput. Ulluunerani neqeroorutit ataasiakkaat arfinilinnik amerlanernilluunniit ukiulinnik amerlasuunik allassimasuuteqarput. Tassungalu pequtaasinnaavoq atualernissap kinguartinneqarsimanera imaluunniit paaqqinnittarfiit (utaqqiisaangallartumik) atualinnginnermi ulluunerani neqeroorummit allaanerusumik, assersuutigalugu atuareernermi paaqqinnittarfittut ingerlataqarneranik peqquteqarsinnaalluni.

Atualinnginnermi ulluunerani neqeroorutini sulisut nalunaarsorneqarnerat pisortani atorfillit nalunaarsuiffiannit tunngaveqarpoq, naatsorsuutillu pineqartut tatiginassusaat aamma pisortani atorfillit nalunaarsuiffiata tatiginassusaanut atassuseqarpoq.

Kommuneqarfiit akornanni nerisat tungaatigut sulisullu allat saniatigut aaqqissuussinerit assigiinngissuteqarsinnaapput. Vikaarit suliffeqarfimmut ataatsimulluunniit siunertaqartumik nalunagaasinnaasarpud. Suliffeqarfiit nerisat tungaatigut aaqqissuussinerat igaffinni ikiortinit ingerlanneqarsinnaasarpog nerisassiorfitsigulluunniit allatigut isumagineqartarluni.

Ilisamaatinut nassuiaatit:

... Paasisutissat pigineqanngillat

.. Paasisutissat nalunaarsussallugit qularnarpallaarput mianersuuttariaqarpulluunniit

. Suliap pissusia tunngavigalugu kisitsisit saqqummersinneqarsinnaanngillat

0 Uttuutigineqartup affaanit minneruvoq

- Nul

* Kisitsisaagallartoq kisitsilluunniit eqqoriarneqartoq

Saaffigineqarsinnaavoq

Gorm N. Pedersen

E-mail: gnpe@stat.gl

Pisortat aningaasaqarnerat

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

